

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **L. T.**, bývajúceho v P., proti žalovanému **A. s.r.o.**, P., IČO : X., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. T. S., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v K., za účasti vedľajšej účastníčky Sociálnej poisťovne, Bratislava, Ul. 29. augusta 8-10, vo veci týkajúcej sa pobočky Košice, Festivalové námestie 1, **o náhradu škody**, ktorá vec je vedená na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 25 C 81/2006, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 4. februára 2010 sp.zn. 1 Co 58/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I (súd prvého stupňa) rozsudkom z 19. marca 2009 č.k. 25 C 81/2006-125 zamietol žalobu v časti týkajúcej sa sumy 20 713,01 eur a konanie o nej v časti týkajúcej sa sumy 33,19 eur zastavil. Účastníkom nepriznal náhradu trov konania. Vo veci samej tak rozhodol majúc za to, že žalovaný nie je v danej veci pasívne legitimovaný, pretože žalobcom uplatňovaná ďalšia náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia, hoci má svoj pôvod v chorobe z povolania vzniknutej ešte v roku 1995, je škodou novou. Za túto škodu síce zodpovedá žalovaný, od 1. januára 2004 ale úrazové dávky z tejto zodpovednosti poskytuje Sociálna poisťovňa a nie zamestnávateľ. Sociálna poisťovňa ale má v tomto konaní procesné postavenie iba vedľajšej účastníčky.

Krajský súd v Košiciach (odvolací súd) uznesením zo 4. februára 2010 sp.zn. 1 Co 58/2009 rozhodol o odvolaní žalobcu tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v jeho

napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozhodol tak podľa § 221 ods. 1 písm. h/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (O.s.p.) majúci za to, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, pretože nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že v predmetnej veci nešlo o novú škodu, ale o „dobodovanie“ pôvodného sťaženia spoločenského uplatnenia majúceho základ v chorobe z povolania zistenej v roku 1995. Vychádzajúc z uvedeného, v súlade so stanoviskom vedľajšej účastníčky, dospel k záveru, že „z hľadiska hmotného práva nositeľom povinnosti z titulu zodpovednosti za poškodenie zdravia pri práci je zamestnávateľ poškodeného zamestnanca“, resp. žalovaný ako jeho právny nástupca. Keďže súd prvého stupňa zamietol žalobu vychádzajúc z nesprávneho právneho záveru o nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného, sa už s vecou z hľadiska opodstatnenosti žaloby z iných dôvodov nezaoberal.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu žalovaný podal dovolanie. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že jeho mimoriadny opravný prostriedok je prípustný podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Podľa žalovaného odvolací súd ho svojím rozhodnutím vylúčil z realizácie jeho procesných práv. K tejto vade došlo v dôsledku nesprávneho právneho názoru odvolacieho súdu ohľadne podstatnej skutočnosti dôležitej pre posúdenie veci, a to otázky vecnej pasívnej legitímácie, ktorú odvolací súd, na rozdiel od súdu prvého stupňa, nielenže nevyriešil správne, ale bez toho, že by ho na svoj odlišný právny názor upozornil a dal mu možnosť argumentovať proti nemu. Uviedol, že na uplatnenie svojho odlišného stanoviska k otázke vecnej legitímácie nebude mať priestor ani v ďalšom konaní pred súdom prvého stupňa, na ktoré dovolací súd vec vrátil, pretože súd prvého stupňa bude v ňom viazaný právnym názorom vysloveným odvolacím súdom. Podľa žalovaného „odvolací súd nielenže nezdôvodnil a neargumentoval, nevyvrátil právny názor súdu prvého stupňa, vôbec sa nezaoberal v konaní predloženým stanoviskom žalovaného s citovaním viacerých rozhodnutí súdov pri výklade pasívnej legitímácie sociálnej poisťovne v takýchto prípadoch, ale jeho dôvody sú vzájomne rozporuplné, nepresvedčivé, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné“. Žalovaný v ďalších častiach svojho dovolania potom podrobne uviedol dôvody, z ktorých má za to, že právne posúdenie veci odvolacím súdom nie je správne.

Žalobca navrhol dovolanie žalovaného zamietnuť. Uviedol, že žalovaný neopodstatnene namieta, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Žalovaný nevyužil svoje právo reagovať na právnu argumentáciu v odvolaní, ktorou sa spochybnila správnosť záverov súdu prvého stupňa.

Vedľajšia účastníčka tiež navrhla dovolanie žalovaného zamietnuť, pretože ním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je správne. Poukázala tiež na to, že podľa súdnej praxe vyslovením (hoci aj) nesprávneho právneho záveru sa účastníkovi neodníma možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie žalovaného, ako subjektu oprávneného podať tento mimoriadny opravný prostriedok, smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V danej právnej veci smeruje dovolanie žalovaného proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré má procesnú formu uznesenia. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 239 O.s.p. Prípustnosť dovolania podľa týchto ustanovení ale neprichádza do úvahy, keďže nejde o uznesenie uvedené v § 239 ods. 1 písm. a/ a b/ O.s.p., ale ani o uznesenie, ktoré by patrilo do niektorej z kategórií uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie žalovaného smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutom výroku a vo výroku o trovách konania zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Proti takému uzneseniu odvolacieho súdu nie je prípustné dovolanie z iných dôvodov než uvedených v § 237 O.s.p. (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. decembra 1994 sp.zn. 4 Cdo 71/94 uverejnený v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky, ročník 1995 pod por.č. 34).

Dovolací súd vychádzajúc z uvedeného, zachováva postup podľa § 242 ods. 1, druhá veta O.s.p., preskúmal prípustnosť dovolania aj podľa ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., ktoré pripúšťajú dovolanie proti *každému* rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak

konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných v ňom vymenovaných procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatok návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). So zreteľom na obsah dovolania dovolací súd sa pritom osobitne zameril na skúmanie, či konanie nie je zaťažené vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., t.j. či postupom odvolacieho súdu sa žalovanému neodňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa pritom rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu a pod.

Podľa dovolateľa odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že ho vylúčil z realizácie jeho procesných práv. Uviedol, že k tejto vade došlo v dôsledku nesprávneho právneho názoru odvolacieho súdu ohľadne podstatnej skutočnosti dôležitej pre posúdenie veci, a to otázky vecnej pasívnej legitímácie, ktorú odvolací súd, na rozdiel od súdu prvého stupňa, nielenže nevyriešil správne, ale bez toho, že by ho na svoj odlišný právny názor upozornil a dal mu možnosť argumentovať proti nemu. Pripomenul, že na uplatnenie svojich odlišných záverov a argumentácie nebude mať priestor ani v ďalšom konaní pred súdom prvého stupňa, na ktoré dovolací súd vec vrátil, pretože súd prvého stupňa bude v ňom viazaný právnym názorom vysloveným odvolacím súdom.

Pokiaľ žalovaný vidí základ vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. v nesprávnom právnom posúdení otázky pasívnej vecnej legitímácie odvolacím súdom, dovolací poznamenáva, že v zmysle ustálenej judikatúry nesprávnym právnym posúdením sa účastníkovi konania neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (R 43/2003). Právne posúdenie je relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ktorým ale možno úspešne odôvodniť iba procesne prípustné dovolanie; samotné nesprávne právne posúdenie veci ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003).

Podľa dovolacieho súdu žalovaný nenáležite vytýka odvolaciemu súdu ani vadu spočívajúcu podľa neho v tom, že odvolací súd ho na svoj odlišný právny názor na otázku vecnej pasívnej legitímácie vopred neupozornil, a teda že mu nedal možnosť argumentovať proti nemu. Z obsahu predmetnej časti dovolania podľa dovolacieho súdu vyplýva, že žalovaný tvrdí vadu konania spočívajúcu v tom, že odvolací súd, hoci bol toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, ho nevyzval, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadril, teda to, že odvolací súd nepostupoval v súlade s ustanovením § 213 ods. 2 O.s.p. V predmetnom ustanovení upravený procesný postup odvolacieho súdu ale v danej veci neprichádzal do úvahy. Jeho zaradením do Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 384/2008 Z.z. účinným od 15. októbra 2008 sa sledovalo, aby účastníci konania neboli vystavení tzv. prekvapivým konečným rozhodnutiam odvolacieho súdu. V danej veci ale nešlo o procesnú situáciu, v ktorej mal odvolací súd zachovať v predmetnom ustanovení uvedený postup. Odvolací súd vec meritórne totiž nerozhodol, ale rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Takýmto rozhodnutím odvolací súd neodňal účastníkovi žiadne procesné práva v ďalšom konaní. Naostatok treba poznamenať, že otázka pasívnej vecnej legitímácie nebola otázkou nastolenou prvýkrát odvolacím súdom, ale rezonovala počas celého konania; žalovaný sa k nej vyjadril niekoľkokrát (napr. jeho podanie osobne podané na súde prvého stupňa 10. júna 2008 označené, ako procesné podanie žalovaného, námietka pasívnej legitímácie - č.l. 80 a nasl. spisu, jeho podanie z 27. augusta 2008 označené, ako vyjadrenie žalovaného na podanie vedľajšej účastníčky - č.l. 109, 110 spisu).

Pokiaľ žalovaný tvrdí, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný a vyvodzuje z toho, že absenciou riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., dovolací súd pripomína, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 : "Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných

účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces". Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého : "Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní".

Odvolací súd v napadnutom uznesení uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery, ktoré ho viedli k zrušeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu a vráteniu veci na ďalšie konanie, primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho uznesenia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Jeho skutkové a právne závery súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 239 O.s.p., mimoriadny opravný prostriedok žalovaného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, nakoľko nepodal návrh na ich priznanie (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. februára 2011

JUDr.Ladislav G ó r á s z , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová